

Oct 29 2014

Intervju sa Aleksandrom Vučićem: 'Ne tražimo milostinju, nego želimo reformirati Srbiju'

LSEGE2017

Popričali smo sa Premijerom Srbije g-dinom **Aleksandrom Vučićem** posle njegovog predavanja na LSEE 27/10/2014. Urednik LSEE bloga **Tena Prelec** je postavljala pitanja. [Pročitajte englesku verziju.](#)

Tena Prelec, LSEE Research on SEE, i srpski premijer Aleksandar Vučić

PROŠLOST

Mislim da moja današnja politika najbolje o tome govori.

Mnogima je Vaša prošlost problematična, ističu se uglavnom negativne strane. Mi bismo pak hteli da Vas pitamo – koje je dostignuće kojim se Vi najviše ponosite iz doba kada ste bili Ministar Informisanja dok je Slobodan Milošević bio Predsednik Srbije?

Pa nisam baš imao neka dostignuća, ono čime se danas ponosim to je naporan rad. Ono čime se ponosim celog života je to da nikad nisam bio lenj. A što se tiče rezultata mogu da kažem da je to borba protiv korupcije, da su to ekonomske reforme, a iz onog perioda – sasvim je sigurno da nisam bio lenj i da nisam radio protiv svoje države. Meni nije teško da priznam da je neki predloženi zakon bio loš. To je razlika između mene i (mojih kritičara) – to da ja umem o sebi da govorim oštro i osuđujuće, a oni umeju samo o meni da govore oštro i osuđujuće, a o sebi ni malo.

U prošlosti ste se jako protivili ekstradiciji Ratka Mladića u Hag.

A nije to baš tako bilo, ja sam se protivio hapšenju ljudi koji su kačili imena ulice. Ali nije sporno da sam činio stvari koje su bile deo političkog faktora kome sam pripadao.

Protivili ste se hapšenju ljudi koji su postavljali ime "ulica Ratka Mladića" umesto "bulevar Zorana Đinđića". Da li se zbog toga sada kajete?

Pa ja ne znam šta to znači da li se kajem, ali u svakom slučaju mislim da moja današnja politika najbolje o tome govori.

Znači, da li biste sada drugačije postupili?

Ajde molim Vas na sledeće pitanje.

SPOLJNI ODNOSI

To što sam mislio to sam i rekao, i ja uvek govorim ono što mislim. Svakome u lice.

Reakcije koje su usledile nakon incidenta za vreme utakmice Srbija-Albanija su šokirale mnoge posmatrače. Kako će se sada razvijati srpsko-albanski odnosi?

Gospodin Rama i ja imamo potpuno drugačije viđenje na događaje tokom te utakmice. Ali mi moramo da sednemo i da razgovaramo o problemima koji su mnogo važniji od utakmice. Rešavaćemo probleme političke, ekonomske, posle 68 godina primiću ga u Beogradu i ja ne vidim tu neke probleme. To je ogroman korak napred.

O čemu ste razmišljali dok ste stajali pored ruskog predsednika Vladimira Putina za vreme nedavne parade u Beogradu?

Nisam stajao pored njega na paradi, nego na press konferenciji, i razmišljao sam šta da kažem, pa sam između ostalog rekao da Srbija želi dobre odnose sa Rusijom, ali da je Srbija na evropskom putu i da je to naš strateški cilj. To što sam mislio to sam i rekao, i ja uvek govorim ono što mislim. Svakome u lice.

Da li mislite da je organizacija takve parade za vreme ruskog vojnog angažmana u Ukrajini i usred kritika Evropske Unije, kojoj Srbija teži, kontroverzna?

Ne mislim da je kontroverzna pošto nije to bila parada radi parade, već je to bila parada za oslobođenje Beograda. A izvinite u oslobođenju Beograda su učestvovali Rusi, nisu učestvovali neki drugi. Da su učestvovali ljudi iz neke druge zemlje, mi bismo pozvali njih.

SLOBODA MEDIJA

Imamo pluralizma koliko hoćete: ja uživam u pitanjima kada me napadaju. Tada se posebno dobro osećam.

Sloboda medija postaje tema koja sve više i više zabrinjava spoljne posmatračke Srbije. Postaje vrlo jasno da EU ozbiljno shvata tu temu u pregovorima, posle nedavnog izveštaja EK o napretku Srbije. Vaša vlada se zalaže za promene u pravnom sistemu, ali to nije dovoljno. Kako ćete osigurati da postoji pluralizam medija, odnosno da i glasovi kritike vašoj vladi, kao na primer glas Olje Bečković, pronadju prostor u medijima?

Pa nisam znao da je neko političar pa da je kritičan prema vladi, ja sam mislio da su novinari profesionalci, da su objektivni. Dobro da ste rekli da je netko kritičan. Ali to je u redu, ja nemam nikakav problem sa time. Porazgovarajte sa nekim iz Evropske Unije, pošto je vlasnik te televizije (B92) čovek iz Evropske Unije. Kakve to veze ima sa mnom? Šta želite od mene da uradim po tom pitanju – recite mi pa da vam izađem u susret. To sam slušao i večeras, a niko ne zna da šta da mi kaže kada pitam šta da uradimo.

A da li Vi imate predlog sa svoje strane: kako da se poštuje pluralizam?

Pa imamo pluralizma koliko god hoćete, kao što ste videli i večeras ja uživam u pitanjima kada me napadaju. Tada se posebno dobro osećam. Ja se nikada ne osećam dobro kada me niko ne napada.

Znači, Vi smatrate da u Srbiji nema nikakvog problema što se tiče slobode medija?

Ne kažem da nema problema. Svakako mogu neke stvari da budu neuporedivo bolje. I na tome ćemo da radimo. Dešavalo se da je neko u više navrata rušio sajtove, poput Peščanika. To je posao policije i nadležnih organa koji se time bave. Dobili smo najbolje moguće medijske zakone. Ti zakoni sada treba da se implementiraju. Ja neću ni na koj način da se mešam u to.

Moj predlog je: uradiću sve što mogu da svi govore protiv mene svakog dana, i nemam ništa protiv toga i biće još ubedljivije pobeđe, i biće još ubedljiviji rezultati. Šalu na stranu, svaka kritika je dobrodošla, i stvarno je dobrodošla. Mislim da je ovo što smo videli večeras na LSE-u, gde je 40% publike bilo protiv mene a 60% za, slika i prilika Srbije. To je slika i prilika demokratske Srbije. Ljudi koji različito misle, po različitim pitanjima.

REFORME

Apsolutno garantujem za transparentnost privatizacionog procesa.

Koja je najvažnija reforma koju Vaša vlada ima nameru da sprovede sa ciljem integracije u EU?

Ekonomske reforme su apsolutno najvažniji uslov za ulazak u Evropsku Uniju, kao zemlja i kao narod koji ne traži milostinju, već kao narod koji na najozbiljniji način doprinosi evropskoj ekonomiji. Zato moramo da promenimo sebe, zato moramo da napravimo prave uslove za pravu tržišnu ekonomiju: da na najbolji način privučemo investicije i investitore, da uradimo sve što je u našoj moći da se odgovorno odnosimo na svaki mogući način prema svima onima koji ulažu novce u Srbiju, da istovremeno mogu da ostvare profit u našoj zemlji, da imaju punu pravnu sigurnost. Kada te reforme sprovedemo, onda ćemo imati mnogo više uspeha. Ali za sve to moramo mi da radimo puno više, moramo sebe da menjamo.

Spomenuli ste strane investitore. Dobili smo zabrinuto pismo deoničara Agrobanke, koji još uvek očekuju kompenzaciju, a prošlo je već dve godine od kada je ta banka zatvorena. Kada će oni biti isplaćeni? Kakav odraz mislite da ta priča ima na percepciju stranih investitora koje zanima ulaganje u Srbiju?

Bilo bi nefer da ja sad odgovaram na to pitanje i da kažem šta je izvršni odbor i preko predstavnika, i kako i na koj način su pojedini tajkuni podizali novac, ali država Srbija će svakako preuzeti sve zakonom dozvoljene mere da obešteti sve one koji su

izgubili nešto što njima pripada, ali ne može da obešteti one koji su na protivzakonit način nešto sticali, tako da u svakom slučaju mislim da neće biti nikakvih problema.

Kada mislite da će oni biti isplaćeni?

Ja bih voleo da vidim u potpunosti kako stvari stoje povodom tog slučaja, pa da Vam tek onda dam odgovor na to pitanje.

A ne mislite da taj slučaj može negativno uticati na druge investitore?

Ne mislim, zato što će svaki investitor koji je uistinu zainteresovan za Srbiju tražiti neke druge primere.

Još što se tiče ekonomskih reforma – [privatizacija](#) je, verujem, dosta važna stavka u tome. Da li mislite da Srbija ima nešto za naučiti od toga kako je privatizacija bila sprovedena u drugim zemljama regiona, npr. u Bugarskoj, i šta?

Pa mislim da imamo mnogo toga da naučimo od drugih zemalja u okolini, a i od toga kako smo mi sprovodili privatizaciju. Privatizacija je neophodna jer privatni kapital je ono što vuče svaku ekonomiju napred, i mi sada imamo na tržištu 502 firme, uglavnom društvene, i kako mi nazivamo 'firme u restrukturiranju', koje smo stavili u proces privatizacije i očekujemo da veliki broj ljudi učestvuje u tom postupku. To je za nas veoma važno.

Ali ono što je bio problem na početku u privatizaciji u Srbiji, i što je bio delimično problem i u Bugarskoj, je da su ljudi uzimali određene firme, one koje su lako ostvarivale profit su odmah otišle, naravno, a onda su ljudi uzimali firme samo da bi imali pravo na imovinu, dakle da bi imali imovinski efekat, a otpuštali su radnike i uopšte nisu imali biznis, nisu imali tržište niti za plasman svoje robe, niti za bilo šta slično. Mislim da je to vreme završeno i da sada ulazimo u vreme, rekao bih, racionalnog kapitalizma gdje se i država, ali i privatnici ponašaju razumno i ponašaju se u skladu sa ekonomskim interesom.

Spomenuli ste [502 firme koje su sada bile u ovom paketu privatizacije](#). Međutim, većina tih firmi nije velika niti profitabilna.

Neke nisu, neke jesu. Ima firmi poput Agrokor Komplexa koje su vrlo profitabilne, poput PKB-a.

Nas zanima šta će se desiti sa onim većim firmama za koje se govori da će biti privatizovane a nisu bile spomenute u paketu, na primer Telekom Srbija ili EPS – šta je za njih predviđeno?

To je jedna druga priča. Već u svom prvom izlaganju u Parlamentu, u ekspozeu, sam rekao da je važno da pokušamo da privatizujemo Telekom Srbiju, a da pokušamo da pronađemo manjinskog strateškog partnera za EPS. Ne mislim da moramo da prodamo EPS, a mislim da ćemo uskoro – do kraja godine – da pronađemo privatizacionog savetnika za Telekom Srbiju.

Znači, sada tražimo investicionog partnera za Telekom Srbiju, kasnije idemo na otvoreni i transparentni tender, i rešavamo pitanje Telekoma Srbije. A što se tiče EPS-a, sasvim je sigurno da nećemo prodavati većinski paket akcija, ali tražimo investitora zainteresovanog za manjinski paket, kao strateški partner.

Što se tiče tog tendera koji ste spomenuli – Da li će biti dozvoljeno off-shore kompanijama registrovanim u zemljama gde su vlasnici teško proverivi da učestvuju na tenderima?

To sve zavisi od uslova tendera, ali mislim da će privatizacioni savetnik, zajedno sa ljudima iz Telekoma, napraviti onakve uslove koji su najpovoljniji – dakle, da to bude neko ko se bavi tim poslom.

Znači, nemate odgovor na to da li će tender biti otvoren i off-shore kompanijama ili ne?

Nisam rekao da nemam odgovor, nego sam rekao da će privatizacioni savet doneti odluku o tome kakvi su uslovi za taj tender. Taj će tender biti transparentan, otvoren za svakog ko će dati najbolje uslove.

Uglavnom, garantujete za transparentnost privatizacionih tendera?

Apsolutno garantujem za transparentnost.

Jakub Krupa je učestvovao u pripremi ovog intervjua.

Napomena: Ovaj članak daje stavove sagovornika, a ne stavove LSEE Research on SEE niti London School of Economics.

This entry was posted in [Aleksandar Vucic](#), [Current affairs](#), [LSEE events](#), [Serbia](#). Bookmark the [permalink](#).